

איצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

עניני דיומא

לקראת חודש אלול וימי התשובה, ניתן להאזין במערכת השמע 'אוצרות ברסלב', במדור 'עניני דיומא', למגוון רחב של שיעורים העוסקים במהות החודש הזה ובנושא התשובה. כמו כן ניתן לשמוע שיעורי הכנה לקראת הנסיעה הגדולה לציונו של רבינו לימי ראש השנה, ולנסחאות התפילה בימים הנוראים.

להאזנה, חייגו 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקישו על 1-5-1.

יהי רצון שנכתב ונחתם בספרן של צדיקים, אמן.

לוח השנה

לקראת הוצאתו לאור של לוח השנה לשנת תש"ע בהוצאת 'אוצרות ברסלב', פונים אנו בזאת לכל מי שיש לו תיקונים, הערות, הארות או הוספת יארצייטים על אלה הקיימים בלוחות הקודמים - לפנות לטלפון 057-3100646 בהקדם האפשרי.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ה"א	ליקוטי תפילות	ה"א	ליקוטי היומי
אב	ה"א	ה"ח	ה"א	ב"ב-ב"ג	ב"ב-ב"ג	ב"ב-ב"ג
ב	ב	עב:	עד	כט-ל	כט-ל	קט
ג	ג	עג.	עה	לא-לב	לא-לב	ב
ד	ד	עג:	עו	לג-לד	לג-לד	ג
ה	ה	עד.	עז	לה-לו	לה-לו	ד
ו	ו	עד:	עח	לז-לח	לז-לח	ה
ז	ז	עה.	עט	לט-מ	לט-מ	ו
ח	ח	עה:	פ	מא-מב	מא-מב	ז

יום של הפצה

ה' באבול

לעילוי נשמת ר' יצחק ב"ר שמואל מאיר אנשין ז"ל הונצח ע"י בניו שיהיו ו' באבול להצלחת ר' נתן בן ליבא חנה ויספיש וכל משפחתו

אוצרות ברסלב
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
bra Slav@actcom.net.il
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

"איני מבקש מכם אלא דברים"

אלול - - - השם שמעביר חרדת קודש בלב כל יהודי!

בעוד כשלושים יום צפויים אנו לעמוד לפני כס המשפט של מלך מלכי המלכים, משפט נוקב על מיליארידי מחשבות והרגשות, רצונות ותשוקות, שעברו ביעף במוחנו; על מעשים שנעשו ושלא נעשו במשך שנה שלמה שמורכבת מיותר מחצי מליון דקות - - -

מי ישער את עומק הדין שממנו זחלו ורעדו גדולי עולם? מי יכול להעריך נכונה את המשמעות של עמידה בפני מבחן מדוקדק עד עומק כליות ולב, על כל הגה ושיח, כאשר לא ניתן לטייח או להעלים שום דבר ואין אפשרות לשחד או לסלף במשהו?!

לב יודע מרת נפשו, כל אחד יודע איך יצא ידי חובתו מול ציווייו של מלך א-ל-רם ונישא. כמה השתמש בכלים המופלאים שאותם הפקיד בידיו כדי לגלות את מלכותו; וכמה מעל בפקידונות אלה והשתמש בהם נגד רצונו.

הלב מפרפר, מחסיר פעימה; איך נעמוד מול קטיגור שנושא בחיקו כל כך הרבה חומר מפליל?!

הז"ל גילו לנו את הסוד: כוחה של תשובה. "גדולה תשובה שמקרעת גזר דינו של אדם" (ראש השנה י"ז ע"ה).

אמת, זה נשמע בלתי הגיוני; איך יתכן שאחרי כל כך הרבה הרס וחורבן שהמיט האדם במעשיו יוכל להשיב את הדבר לקדמותו?

אבל הקב"ה ברא את הבריאה הפלאית הזאת, תשובה, ונשבע עליה!

לשם כך נתן לנו חודש מיוחד, חודש של תשובה, חודש בו נשתמש בכח התשובה כדי למחוק ולהעביר את כל רבבות האשמות החמורות הרובצות על שכמנו.

זהו גילוי רחמנות מופלא מאוצר מתנת חינוך; המלך מוכן לסלוח על הכל ואף רוצה לעזור לנו לבנות את הכל מחדש.

הבשורה המרנינה על המתנה שניתנה לנו היתה אמורה לגרום להתעוררות המונית לחזרה בתשובה, אך בפועל זה לא קורה. כל אחד אומנם היה רוצה להיות ירא שמים, אבל משום-מה החזרה בתשובה לא מתבצעת באופן מעשי.

הרבה סיבות לכך. העוונות גורמים למטמום הלב, הם משבשים את החשיבה הישרה, האדם נשאר ישוני ומאובן ואפילו לא מתעורר לקום ולקחת את מתנת

החיים שמושטת לו; הוא סבור שהוא כבר מכיר את עצמו ושום דבר כבר לא יועיל להניאו מהרגליו הרעים.

לפעמים הוא כן מתעורר לתשובה, ואף על פי כן הוא לא קם לפעול, וזאת מרוב תהייה מהי הדרך הנכונה והנתיב הבטוח שיובילו אותו לתשובה אמיתית וליציאה מהרגליו הרעים. הספקות והבלבולים סוגרים בעדו. ויש שגם הדרכה ישרה לא מועילה לו להכנס לתשובה ולהצליח, הוא מתחיל ונופל, ושוב מתחיל ונופל, וידיו רפות.

רבינו הקדוש מלמד אותנו את תרופת הפלא לכניסה בטוחה ומוצלחת בשערי תשובה: אמירת תהילים!

כך, בפשטות. איך מרגיש שום התעוררות לשוב? איך חש בפחד כלשהו מול המשפט הקרב אבל אתה יודע שכן צריך לפחד? הקדש זמן ואמור תהילים! בקש מאותו אב רחמן שיעורר את לבך. כי כשאומר אדם פרקי תהילים בכונה ומבקש את ההתעוררות הזאת, יש בכוחן של אותם דיבורים להחזירו בתשובה.

...איך מרגיש שום התעוררות

לשוב? איך חש בפחד כלשהו

מול המשפט הקרב אבל אתה

יודע שכן צריך לפחד? הקדש

זמן ואמור תהילים!...

הוא שיפנה לה' בבקשת עזרה.

כך פירשו הז"ל (שמות רבה ח-ד) את דברי הנביא (הושע י"ד) "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'" - איני מבקש מכם אלא דברים"!!!

זוהי גם העצה למי שתועה בדרכו ולא מוצא את הדרך הנכונה, זוהי גם ההוראה למי שמתחיל ולא מצליח להמשיך בתשובה - שיתמיד באמירת תהילים. מזמורים אלו שנאמרו ע"י דוד המלך ברוח הקודש, כווננו למצבו הפרטי של כל אחד, ובכוחם לעורר, להדריך בדרך הנכונה, וגם לפתוח שערים סגורים.

וכך מסכם רבי נתן את העצה הנפלאה הזאת: "ובודאי היא עצה גדולה וקלה שהכל יכולין לקיימה, כי יכולין לזכות לתשובה ולהיי עולם הבא על ידי הדיבור לבד, וכל זמן שיעסוק באמירת תהילים בכונה, להשמיע אונו ולבו למה שאומר, בודאי ישוב לה' יתברך".

(על פי ליקוטי מוהר"ן ח"ב ע"ג וליקוטי תפילות: קריאת שמע ה')

הדרך אל הלב

הוא מכניס את הידיעה הזו ללב, כי המשפט בלב, כמו שכתוב: "ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו".

רבינו מכנה את ההתלהבות הזו שבאה ע"י המשפט - "מלאך". ההסבר לכינוי זה נעוץ אולי בכך, שמלאך פירושו שליח, שמבצע את אשר נצטווה. אם כן, המשפט הוא שליח לבצע את הידיעה המופשטת ולעורר את הלב (שגם הוא בעצם שליח), שתפקידו להוציא אל הפועל את הדברים שאדם יודע בשכלו. לכן מכונה התלהבות הלב - מלאך.

עכשיו שבידינו מתכון כה נפלא להתלהבות, מי יכול להישאר אדיש?

רבינו מגלה לנו את העצה: "משפט". לשפוט את עצמו על כל מעשיו, הן בשעת מעשה, לפקח על כל מעשיו ודיבוריו אם כך ראוי לנהוג, והן לאחר מעשה, להתבודד כל יום ולעשות חשבון נפש על כל היום. כך יזכה לאש המשפט, כמו שכתוב "באש ה' נשפט" - שהמשפט ילהיב את לבו.

כל יהודי בשכלו יודע מה חובתו בעולמו, אבל הקושי הוא להעביר את הידיעה הזו אל הלב. הלב הוא ששולט על הרגשות ועל המעשים, ופעמים רבות יש נתק בינו לבין השכל, והלב נשאר קר ואדיש או אפילו מתאוה לרע.

כדי שהלב יבין (ראה ברכות ס"א ע"א: "הלב מבין") את הידיעה שבשכל, עלינו לעבד את הידיעה הזו ולתרגם אותה לשפת המעשה.

תפקיד זה ממלא בהצלחה ה"משפט". כשאדם בוחן את הנהגותיו לאורה של הידיעה שבשכלו,

"התלהבות הלב... בבחינת (שמות ג): וירא אליו מלאך ה' בלבת אש... ושורף את הקליפות. ואש המלאך הזה נעשה מבחינת משפט... שאדם שופט את עצמו... 'כי באש ה' נשפט' (ישעיה ס"ו); ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו תמיד' (שמות כ"ח). ואז יוצא לאור משפט, היינו שנתלהב הלב".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א נ"ט)

התלהבות דקדושה הינה ללא ספק אחד המאפיינים של יהודי חרדי, ושל יהודי חסידי בפרט. חז"ל הגדירו זאת במשפט קצר: "רחמנא ליבא בעי" (=הקב"ה רוצה את הלב. זהו ויקרא רפ"א ע"ב).

אבל איך זוכים לזה? איזה המצית שבכוחו להדליק את שלהבת הלב בחמימות של קדושה?

נעקבות הדורות בחסידות

דורות

ר' חייקל החזן

"אם כן", פנה אליו הצדיק ואמר, "זמר נא ניגון מניגוני רבך".

פתח ר' חייקל את פיו וזימר את ניגון "אשת חיל" שנהג רבינו לנגן על שולחנו בליל שבת קודש.

הקהל עצר את נשימתו נוכח נגינתו הנפלאה החודרת למעמקי הלב.

כאשר סיים, נענה רבי מרדכי ואמר: "בניגון זה רואה אני את רוח הקודש של רבי נחמן".

לאחר הסתלקות רבינו, היה ר' חייקל נוסע לפרקים אל מוהרנ"ת, שאצלו התקבצו רבים מתלמידי רבינו הקדוש להשיב את נפשם בהשארתו הנצחית.

הכשרתו ובישולו, נכנס אל רבינו. בראותו את פניו נבהל עד מאד, הצבע אזל מהן לגמרי - - - שמה אחרתי חלילה את המועד? הרהר בבעתה.

רבינו הביט במרק וביקש מר' חייקל שיומר לפניו את ה"פרומער ניגון" (=ניגון היראה). הוא מילא את רצונו ופתח בניגון. מרגע לרגע ניכר שינוי הדרגתי לטובה בפניו הקדושות של רבינו. כאשר סיים את הניגון, סימן לו רבינו שיחזור על הניגון. וכך שב ר' חייקל וניגן שוב ושוב כל אותו הלילה.

בהאיר השחר, כוחו של רבינו שב אליו, הוא כבר לא טעם מן המרק, וסיים את שבוע התענית עד גמירא.

היה זה ככלות שנה להסתלקות רבינו הקדוש. ר' חייקל הזדמן אל שולחנו הטהור של הרה"ק רבי מרדכי מטשרנוביל. בראותו את הצדיק יושב לפניו מלאך אלוקים, וסביבו תלמידים צדיקים ויראי ה', נזכר בשולחנו הקדוש של רבינו, בתורותיו הקדושות, בזמירותיו הנפלאות שהביאו לידי התפשטות הגשמיות, ובעניינות העצומה ששררה שם - נפלטת מפיו אנחת צער.

אנחתו לא נעלמה מאזניו של רבי מרדכי, והוא שאל אותו לסיבת צער.

"נוכרתי בשולחן רבי הקדוש שנסתלק לשמי מרומים", השיב ר' חייקל.

מראשוני תלמידי רבינו הקדוש. ניחן בכוח נגינה מופלא ובקול ערב ונעים. רבינו גילה לו כי שורש נשמתו - בעולם הנגינה, ואף מינה אותו ל'בעל תפילה' שלו.

בימי נעוריו של רבינו, כטרם התפרסם בעולם, זכה ר' חייקל לשמשו לעיתים. בהזדמנות אחת כזאת נגלה פעם לעיניו טפח מעבודותיו הנוראות של רבינו, אשר אותן התאמץ להסתיר מעין כל חי.

וכך היה מעשה: מנהגו של רבינו בצעירותו היה להתענות שמונה עשרה פעמים בשנה משבת לשבת; ביום שישי, בגמר התענית הארוכה, היה הולך אל בית הטבילה, ושוהה כמים הקפואים כמעט, שעתים תמימות, שם תיקן תיקונים נשגבים עבור כלל ישראל.

פעם, בעיצומו של שבוע כזה, נחלש לבו והוא נפל על מיטתו כאשר אפו ואוזניו שותתים דם - - - ר' חייקל ששהה אצלו באותה עת, נכנס לחדרו ונחרד עד עומק נשמתו ממראה עיניו. "רבי! התחנן לפניו "אנא, איכלו משהו!" אך רבינו, חרף מצבו, סרב לשבור את תעניתו.

ראה ר' חייקל שתחנונו אינם מועילים, פנה אליו ואמר: "באם לא תשיבו את נפשכם בדבר מאכל, אפרסם ברכים את דבר התענית!" דבריו של ר' חייקל פעלו את פעולתם, ורבינו הורה לו להכין עבורו מרק עוף.

ר' חייקל אין אל השוחט, ובדרכו חזרה מרט את הנוצות תוך כדי ריצה, על מנת להקדים את הכנת העוף. לאחר

נקודה

ההבדל בין מי שמתבודד לבין מי שלא מתבודד, הוא כמו ההבדל בין מי שקם מהשינה לבין מי שטרם ישן.

(על פי שיחות הר"ן רכ"ח)

מכתב אישי לסטאלין

קשת מכל חנופה וחוץ של שקר, הגיב בשווה על כל הנתינות שנתנו לו, אם רב ואם מעט, ואם מאומה. אל הכל התייחס בשווה והאיר פנים לכל.

כיון שהחליט לעלות לארץ הקודש, הגיש בקשות, ולא התיימש גם כאשר אלו נדחו שוב ושוב.

אבל לאחר סירובים חוזרים ונשנים, החליט לפעול בדרך אחרת: צעד נועז ואפילו מסוכן, בגדר מסירות נפש. ר' משה כתב מכתב אישי אל... סטאלין בכבודו ובעצמו. באיגרתו נימק בפרטות מדהימה את רצונו לרשיון הגירה:

היות ואביו ציווה עליו לפני מותו להתפרנס אך ורק מקיבוץ נדבות, והיות שברוסיה הנאורה החוק אוסר קבצנות, הריהו עומד בפני דילמה קשה: מצד אחד הוא חייב לקיים את צוואת אביו הנפטר, אבל מצד שני לא ימלאו לבו לעבור חלילה על חוק מחוקי המדינה... אי לכך מבקש הוא מן "המנהיג הדגול ושליט הצדק" היתר יציאה כדי לפתור את שתי הבעיות יחדיו...

המכתב הגיע לתעודתו ונקרא על ידי הממונים על רשיונות ההגירה. אלו קראו את בקשתו, ושמחו להיפטר מן האזרח "החשוב".

כעבור זמן קצר קיבל ר' משה את הרשיון הנכסף, ועלה לציון ברינה.

החסיד הותיק ר' משה צ'נסטחובר, תלמידו המובהק של רבי אברהם בן ר' נחמן מטולטשין, היה ממעתיקי השמועה ומן המשפיעים בחבורה, מעורר היה לעבודת ה' בדרך מיוחדת משלו, מיוזמתו נטל על עצמו לעורר אנ"ש ל"חצות" למרות שלפעמים ספג גערה על המצווה שנטל על עצמו. במשך כמה שנים החזיק במנהג זה בדיוקנות ונאמנות.

כבר בערב הקודם, לאחר תפילת מעריב, החל לעסוק בענין חצות. ניגש היה לאנ"ש שהשתהו בקלויז ועורר אותם: "לא עת דיבורים עתה! נא להזדרז! צריכים אתם להתכונן לאורח הצדיק שעומד להופיע..."

וכששאל השואל התמה, מי הוא אותו צדיק, השיב בנחת:

"מי הוא?! ר' חצות! בעוד כמה שעות יופיע וימצא אתכם ישנים, חלילה..."

ר' משה צ'נסטחובר גם מצא פנאי להתרים לצדקה. מכתת היה רגליו על פתחי בתים כדי לקבץ נדבות. בקלילות נקש על הדלת, ובעיניים מושפלות הושיט ידו. ולפי שרחוק היה כמטחווי

ביקש החסיד ר' משה גלידמן מצ'נסטחוב לעלות לארץ הקודש ולקבוע בה משכנה, אבל בדרך הטבע לא ראה שום מוצא.

כבר כמה וכמה פעמים הגיש בקשה להיתר יציאה, אבל כל בקשותיו נענו בסרוב - "נִיט", וחסל.

בימים ההם החזיק סטאלין את רסן השלטון באגרוף פלדה. ידוע היה כרוזן ואכזר שאינו חת להוציא להורג מתנגדים לשלטון ואפילו אלו שרק נחשדו כאויבים.

סטאלין גדל בילדותו במשפחה דלה ועניה. אמו עבדה קשה בנקיון בתי זרים על מנת להביא לחם הביתה. אביו שהיה שיכור היכה את בנו עד כדי סיכון חייו.

מתוך שפלות ילדותו צמח פרי הביאזשים ועוצב אופיו האכזרי. הוא לא איפשר ליהודים לצאת מן הארץ הרוויה בדם ישראל ולעלות לארץ ישראל. עשר שנים ויותר התארכה בדרך-כלל המתנה לרשיון הגירה.

השבוע לפני...

השבוע לפני 209 שנה

■ ר"ח אלול, שנת תק"ס – שמחה בבית רבינו.

ביום זה הייתה חתונת בתו הבכורה של רבינו, הצדקת מרת אָדֶל, ובעלה רבי יעקב יוסף המכונה ר' יוסקה, בנו של רבי אברהם דוב אבד"ק קְהַלְמִינְק, שהיה בעל נכדתו של רבי יעקב יוסף מפולנאה, תלמידו הגדול של הבעל"ש-טוב.

הנישואין התקיימו בעיר חמלניק הנמצאת צפונית-מזרחית למוז'בז; "ועל החתונה הייתה אמו (של רבינו) הצדקת מרת פִּינָא ז"ל, וראתה בעת החופה את הבעל"ש-טוב ז"ל (שבא ממרומים להשתתף בשמחת הנישואין של צאצאיו הקדושים. ראה זוהר פרשת פינחס, ר"ט ע"ב רח"י מוהר"ן ק"ו). כי היא הייתה צדקת בעלת רוח הקודש, וכל הצדיקים היו מחזיקים אותה לבעלת רוח הקודש ולבעלת השגה גדולה, ובפרט אָחִיָה הצדיקים המפורסמים, היינו הרב הקדוש מְסֻדְקִיב (מחבר הספר הקדוש דגל מחנה אפרים) והרב הקדוש מורנו הרב רבי ברוך ז"ל (ממוז'בז) - כולם החזיקו אותה כאחת מן הנביאות" (חיי מוהר"ן ק"ד).

בספר 'עלים לתרופה' מופיע מכתב מאת רבינו, שנושא את התאריך פרשת אמור תקס"ז, ובו הוא כותב לחתנו ולבתו: "אהובי חתני הרבני הנגיד מורנו הרב יִשְׁעָע (- כענין לשם יוסף) נרו יאיר ויפיע, עם שלום וזוגתו, היא בתי הצנועה והחכמנית, מרת אדיל שתהיה, אמן. הגיעני כבוד מכתבם ביום א' פרשת אמור, גם המאה רובל הגיע לידי. ומהודענא שעכשיו אני מתגורר בקהלת קודש זְאֶסְלֶב, והמותק יש לה שינוי גדולה. גם מהודענא שלא אבוא למהניכם קודש (- לעיר ברסלב) על שבועות, כי פה אשב בקהלת קודש זְאֶסְלֶב. ותו לא מידי, רק חיים ושלום. מנאי חותנך אוהב נפשך, הדרוש שלומך תמיד, נחמן בן מורנו הרב שמחה יצ"ו".

בסוף המכתב, פונה רבינו בבקשה מחתנו שעסק במסחר לצורך פרנסתו (ראה 'חיי מוהר"ן מ"ו'): "בקשתי מאהובי חתני, שתלמוד בכל יום שיעור גמרא ופוסק, שלא תעשה חס ושלום מטפל עיקר, רק אַתְּ הַאֲלָקִים רָא וכו' כִּי זֶה קֵל הַאֲדָם" (על פי קהלת י"ב, י"ט).

לחידודא

חידה מס' 22

באיזה תאריך בא רבינו הקדוש לגור בעיר ברסלב?

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-99-50000. לאחר בחירת שפה, תקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה עם שם, כתובת ומס' טלפון.

בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה, תיערך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪.

הפתרון לחידה מספר 21:

באיזה חודש ובאיזו שנה היו נישואיו של רבינו הקדוש בזיווג שני? בחודש אלול תקס"ז, אחרי זיווגו הראשונה מרת סאסיע נפטרה בערב חג שבועות של שנה זו.

זכה בהגרלה לחידה מס' 20: משה גשטטנר, מודיעין עילית, בזכות קניה בסך 50 ₪ בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

שאלה:

האם מותר לצאת מארץ ישראל לחו"ל כדי להשתטח על קברי צדיקים?

תשובת הרב יצחק מאיר בר לב:

השאלה נחלקת לארבעה:

- האם מותר לצאת מארץ ישראל לדבר מצווה?
- האם מותר לצאת גם לצורך מצווה קלה?
- האם השתטחות על קברי צדיקים נחשבת למצווה?
- האם גם לכהן מותר לצאת לחו"ל לצורך כך?

הרמב"ם בהלכות מלכים פ"ה הלכה ט' מתיר לצאת מהארץ לחוץ לארץ כדי ללמוד תורה או לשאת אישה או למסחר או כדי להציל דבר מידי גויים, וזאת בתנאי שדעתו לחזור לארץ אחר כך, אלא אם כן שורר רעב בארץ ישראל, או שאינו מוצא במה להשתכר ואבדה פרוטה מן הכיס, או מותר לצאת לחו"ל לתקופה ממושכת.

מקור הדין הוא במסכת עבודה זרה דף י"ג ע"א, לענין כהן שאסור לצאת לחו"ל, משום שגזרו טומאה על ארץ העמים משום ספק קברות ולכהן אסור להיטמא למת - והתירו לו חכמים לצאת לצורך מצוות תלמוד תורה ונישואין. שם כתבו התוספת שדווקא למצוות אלו, תלמוד תורה ונישואין, רשאי לצאת, לפי שהם מצוות חשובות, אבל לצורך שאר מצוות אסור להיטמא. אך השאלות מתיר לכהן לצאת גם לצורך שאר מצוות. הרמב"ם בהלכות אבל פ"ג ה"ד פוסק כהשאלות, שלכל דבר מצווה מותר הכהן לצאת. ואף שבשולחן ערוך י"ד סימן שע"ב סעיף א' נראה שמשכמים לדעת התוספת שאסור לצאת לשאר מצוות, הרי הב"ח כתב שגם השולחן ערוך מתיר לכל מצווה. ייתכן שאף התוספת והשולחן ערוך שהחמירו בשאר מצוות, מתייחסים רק לענין כהן, שנטמא ביציאתו לחו"ל, אבל לגבי ישראל, שאין עליו איסור טומאה, הם מודים שמותר לו לצאת לחו"ל בכל צורך מצווה.

גדולה מזו מצינו בשולחן ערוך הלכות חול המועד, שמותר לצאת מא"י אפילו לצורך מצווה קלה, שכן שם בסימן תקל"א סעיף ד' נפסק, שמי שהזור מחו"ל ולא הספיק להסתפר לפני החג, רשאי להסתפר בחול המועד, וזאת בתנאי שיעיאתו לחו"ל היתה כדי להרוויח מומון או לראות פני חברו, לפי שדברים אלו נחשבים למצווה, כפי שמפרש המגן אברהם, אבל לא כאשר נסע לטייל בחו"ל, כיוון שאין זוה מצווה ועשה איסור ביציאתו מא"י. הרי שגם לצורך מצווה קלה מותר לצאת מן הארץ. וכך מובאר בשבט הלוי ח"ה סימן קע"ב, שעיקר האיסור לצאת מא"י הוא רק כשעוקר לגמרי לחו"ל בדרך קבע, אבל אם דעתו לחזור לא"י לא נאסר, אלא אם כן הוא יוצא ללא צורך כלל, אבל כשיש צורך כלשהו לא גזרו על היציאה ומותר לצאת.

לאור דברים אלו נראה פשוט, שמותר לצאת מארץ לחוץ לארץ כדי להתפלל על קברי צדיקים - אם דעתו לחזור.

הגם שכתב הפתחי תשובה: ביו"ד סימן שע"ב ס"ב, שלא מצינו בהשטחות על הקברים "מצווה ידועה", מכל מקום בודאי שיש בזה מעלה גדולה, כמו שמצינו בחו"ל, שכלב בן יפונה הלך להתפלל על קברי אבות, ואם כן אין זה קרוי יציאה שלא לצורך כלל. בפרט כשמרגיש שם התעוררות לתשובה, בודאי שיש בזה מצווה גמורה, כמו שאמרו חז"ל "פה שעה אחת בתשובה... מכל היי העולם הבא" (אבות ד' י"ג). גם בישעיהו תשובה: סימן תקס"ח סעיף י' כתוב כך בשם הירב"י יוסף: וכך גם בפי"י הארץ ובישעיהו חמ"ד מערכת א"י אות א' - שמותר לצאת מא"י להשתטח על קברי צדיקים על מנת לחזור.

לענין כהן מתוספת גזירת הטומאה על ארץ העמים משום ספק קברות. אך לדעת השאלות, הרמב"ם והב"ח גם גזירה זו הותרה לצורך כל מצווה. בנוסף, דעת הש"ד בסימן ש"ט ס"ד היא, שבזמננו שאין טהרות בא"י, אין איסור לכהן להיטמא בארץ העמים. על אף שפתחי תשובה: שם הביא משו"ת "שבות יעקב", שאיסור זה נוהג גם כיום, הרי לעניינו שהוא צורך מצווה ורבים מתירים, יש להקל בזה. כך גם נראה מלשון השולחן ערוך בסימן תקל"א ה"ג' שהתיר להסתפר "לכל" מי שיצא לדבר מצווה קלה, ולא חילק בין כהן לישראל.

הרי שמותר גם לכהן כמו לישראל, לצאת מא"י לקברי צדיקים שבחו"ל - אם דעתו לחזור. עם זאת יצוין, שעל עצם ההשתטחות של כהנים על קברי צדיקים, יש להקדיש דיון נפרד.

"צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְנִלְשָׁת אֶת הָאָרֶץ" (דברים ט"ז כ').

הלב סגור. הוא אינו מתרגש מדברים שבקדושה. כיצד פותחים אותו? על ידי נדיבות לב, נתינת צדקה. אך לא די שלחב ייפתח, צריכים למלאות אותו בחכמת התורה. איך זוכים לכך? על ידי ארץ ישראל.

"אין חכמה כחכמת ארץ ישראל", אמרו חז"ל (בראשית רבא ט"ז). החכמה הזו, אמנם שופעת תמיד, אך צריך להכין כלי כדי לקבל את אותה. על ידי צדקה, שהיא נדיבות הלב, הלב הופך לכלי ראוי לקבל חכמה.

זה ביאור הפסוק "צדק צדק תרדוף" - שתרבה בצדקה מתוך מטרה לזכות לחכמת התורה - "למען תחיה וירשת את הארץ" אשר בה שופעת חכמה הממלאת את הלב.

(על פי ילקוטי מוה"ר ח"ב ע"א, וילקוטי הלכות תפלת המנחה ר' ו')

"וְרֵאשִׁית גֹּזַעְתָּן לַיהוָה... כִּי בֹרַחַר ה' אֶלְקֵיךָ מִפֶּלֶא שְׂבִיטֶיךָ לְעַמּוּד לְשִׁנְתָּ" (דברים י"ח ד').

המלאך מיכאל הוא הכהן הגדול העומד ומשרת במרום ומלמד זכות על ישראל, מעין הנאמר על הכהן הגדול בבית המקדש "ושרת את אחיו" (במדבר ח' כ"ו) שאף הוא מכפר על ישראל, על ידי הקרבנות.

מיכאל המלאך עוסק באיסוף הנקודות טובות שבכל אחד מישראל המשתדל להתנתק מהיצר הרע אפילו כחוט השערה! מה"שערות" הללו הוא עושה "צמור" של חסדים וממתיק את הדינים מעל ישראל, כפי שכתב האריז"ל על הפסוק "מן המצר קראתי -ה" - שהמצר נהפך לצמר, המסמל על פי הקבלה את החסדים.

לכן נצטוונו לתת את ראשית הגזו לכהן, כי כהן הוא איש החסד, שמברך ומשפיע חסד לישראל על ידי הקרבנות. נותנים אנו לו אפוא את גזית הצמר, שהיא קווצת השערות הטובות, כדי שיאסוף אותן וילמד על ידם זכות על ישראל ויכפר עליהם.

(על פי ילקוטי הלכות: ראשית הגז ד' ג')

אוצרות ברסלב

- לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
- בארה"ב ..... (1)718-8552121
- מוקד הישועות** העברת בקשות לקברו של רבי נחמן מברסלב באומן 1-800-255-522
- התאחדות הבחורים דחסידי ברסלב בארץ הקודש**
- אגף שיבוץ בשיבות 02-9928999
- תנות ספרים ברסלב**
- מא"ש 110 ירושלים 02-6286823
- חדר ספרי ברסלב**
- אלשיך 5 בני ברק 052-7653662
- הרב דוד קרמר-מוהל מוסמך** מוהל בית החולים "ביקור חולים" בעמח"ס "מסורת הברית" 052-7656777
- מבצע 'ספורים ירושלמיים'**
- כל כרך 33 ש"ח בלבד 057-3122065

מידעון

הנסיעה הגדולה ראש השנה אומן

החזית עם מנהיגיה

דור צדיקים

ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62

02-5410100 (ארצי)

נמשכת מכירת כרטיסי הלינה והאוכל

לרווחת העולים אומנה, במתחם האוהלים המיוחד שעונה על כל הצרכים הגשמיים והרוחניים כאחד!

אומן של יישוב הדעת

מחיר כרטיס לינה + ארוחות החג: מיטה חתונה: \$295 מיטה עליונה: \$195

אש"ל אומן

לשבוש על ציון רביה"ק י"ע - ר"ה אומן תש"ע

מוקד מידע ארצי: 052-76-577-64

בשבילך? ספרינטר!

ספרינטר היוני כיוני לרכב מייבוס יוקרתי, המכיל 17 מקומות-ישיבה מרווחים ונוחים, חב' "פנים" מציעה לך השנה לעשות את הנסיעה השקטה, הרגועה והנוחה, מהטרמיל, בואכה הציון הקודש אומנה, עם רכבי ספרינטר מפוארים.

אם אתה מעונין לדעת יותר על רכבינו:

מוקד הרשמה ארצי: 057-3191020

נסיעות פנים מסביב לשעון

איתן מהנחיתה העדה ההמראה

שירותי פנים באוקראינה